Нина Обрезкова

Дзирыд дой

Нина ОБРЕЗКОВА

Дзирыд дой

Сыктывкар, 2007

ББК 84(2Рос=Коми)-5
О 24

Небögсö лэдзöм вылö сьömсö вичмöдіс
Коми Республикаса культура да национальнöй
политика министерство.

Нина Обрезкова
О 24 Дзирыд дой.– Сыктывкар, ООО «Издательство «Кола», 2007.– 80 стр.

«Дзирыд дой» — Нина Обрезковалöн коймöд кывбур чукöр. Гижысьöн татчö пыртöма бöръя воясö чужöм выль кывбуръяс.

Обложка вылас фотоыс —
Мария Шишкиналöн.

ISBN 978-5-88186-740-1

© Обрезкова Н.А., 2007
© Микушев П.Г., оформление, 2007
© ООО «Издательство «Кола», 2007

* * *

Вуджöд менö, пыжанöй, мöдлапöлас.
Кылан – корö-чуксалö тöдса гöлöс.
Кылан – бöрдö-чуксалö тöдса гöлöс –
вуджöд менö, пыжанöй, мöдлапöлас.

Со и вуджис пыжанöй мöдлапöлас.
Корся, кора-чуксала тöдса гöлöс.
Корся, бöрда-чуксала тöдса гöлöс –
сöмын йöлöгалöн гор мöдлапöлас...

* * *

Паметьӧ став ӧдзӧсъяссӧ восьтіс...
Любӧйлаӧ пыр –
и лоан дона гӧстьӧн.
Тайӧ жыръяс
челядьдырӧй олӧ,
тайӧ жыръяс
бӧрынджык ме вола.
Тайӧ жыръяс –
радейтчӧмлӧн бордъяс.
Бӧрнас, бӧрнас
пырала ті ордӧ.
Кытчӧ? Кытчӧ,
паметьӧй, тэ нуан?
Кутшӧм тӧдтӧм
кӧдзыд ылі руӧ?
Кутшӧм сёрни дасьтін
ӧні меным?
Кутшӧм мытшӧд
меным колӧ венны?
Кутшӧм тагӧс сайын
ловлӧн дзебӧд???
Кыдзи вайин,
бӧр вай менӧ лэбӧд...

Паметьӧй оз шыась,
Ӧдзӧсъяссӧ сиптіс.

Нелямынöд тулыс

* * *

Со и менам
нелямынӧд тулыс
еджыд байдӧгӧн
тувсов лым толаӧ суніс...

* * *

Том кадся кӧсйӧмъяс
артала талун –
нелямыныд –
медся лӧсялана кад...
Тайӧ вӧлӧма,
и тайӧ вӧлі,
но а талы абу лӧсялана
менам олан лад.

* * *

Кутшӧма тулысӧй сераліс,
Кутшӧма арӧй бӧрдӧ –
Кельыдвиж синваӧн вералӧ
кок ув туй-ордым.

* * *

Ме мамӧысь на ичӧт.
Ме батьӧысь нин ыджыд.
Но век на налӧн кытшын,
кӧть кодарӧ он видзӧд...
...Но тӧвнырӧн арсӧ нин мамӧлысь суа.
Мый татчӧ шуан...

* * *

Гортӧй, гортанӧй, лайкыд потанӧй,
Удӧ льӧмпуӧс Кычан шор.
Шорлӧн сёльгӧмыс, лэбач дзользьӧмыс
менам потанлӧн сьылана гор.

Гортӧй-гортанӧй, еджыд отанӧй,
Менам льӧмпулӧн кӧлысь гор.
Еджыд розъяссӧ меным козьналіс,
Талун сиктын ме медшуда морт.

Гортӧй-гортанӧй, кӧн ме, кодарын?
Шорыс кылӧдӧ ӧтка кор.
Коркӧ, колӧкӧ, выльысь ловзя ме.
Менӧ виччысь тэ, гортанӧй-горт.

Гортӧй-гортанӧй, мунан-локтанӧй.
Чужӧ льӧмпулӧн тувсов кор.
Ловзьӧм коръясӧн туйсӧ вольсалӧ,
Биа ӧшиньӧн чуксалӧ горт.

* * *

Кыдзи овсьӧ тэд, менам Мозынӧй,
яла ягад да лыска козінад?
Коді волывлӧ сӧстӧм поз дорад?
Кодӧс лелькуйтан шоныд моздорад?

Тэнад берегӧд сюмӧд дозъясӧн
сідз жӧ ветлӧны нывъяс озлаыд?
Сідз жӧ кыйсьӧны посни войтырыс
Йирдін кыркӧтшын усьӧм коз дорад?

Чӧскыд чери да юмов оз йылысь
ӧні казьтыла быттьӧ мойдысь ме.
Босьт вай, Мозынӧй, менӧ ас дорад.
Лӧньӧд сьӧлӧмӧс гыа моздорад...

* * *

Васьыс весигтӧ петнысӧ дыш –
сэтшӧм лӧсьыда ваыс сёльгӧ.
Ляпкыд берегӧ домалӧм пыж
мыйкӧ гыяскӧд ассьыс гольгӧ.

Валы бӧрдӧда ассьым нор
ва моз визувтысь олӧм йылысь.
Но а пу пыжлысь сёрнитантор
асьныд ветлӧй да юалӧй сылысь.

* * *

Колӧк, важӧн нин мунны колӧ
сэтчӧ,
кӧн тӧлыскӧд сывъясьӧ рас...
Колӧ... Колӧ.
...Да сӧмын пола, –
Колӧк, важӧн нин сэн
абу ас.

* * *

Асъя лöньын кылö трич да трач –
Тайö мамö ломтöма нин пач.
Унзіль синъяс недыр куньла бöр.
Шоныд эшкын улын ог на вöр.
Нöшта недыр небзьöдышта лов...
Таысь бурыс нинöм оз и ков.

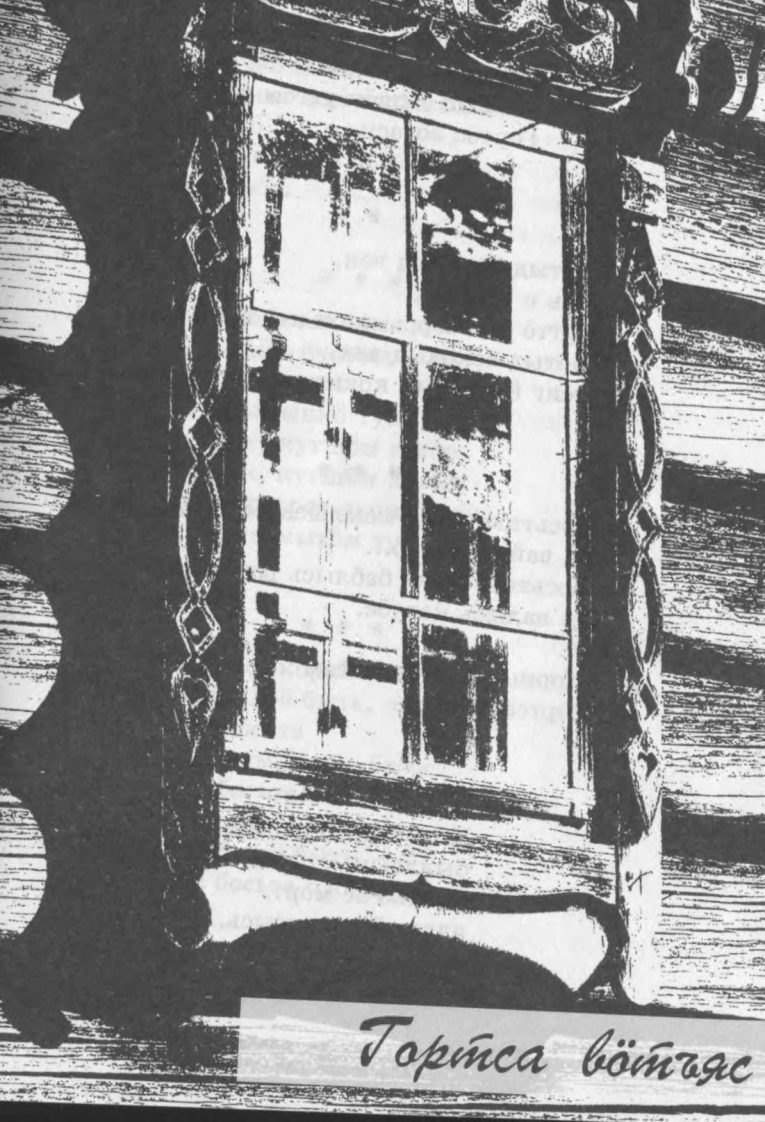
Горīса вōтгяс

* * *

Зэрыс войбыд мунӧма, –
Ставыс кӧтасьӧм.
Войбыд зэрлӧн увгӧм улӧ
Гортӧс вӧтаси.

* * *

Гортыд аскӧдыд век,
кӧть и шуӧны,
горттӧ пӧ сьӧрсьыд он новлӧдлы...
Гортыд аскӧдыд век,
весиг йӧз муын кокниджык лолыдлы...

* * *

Босьтны эськӧ мамлысь керка пытшкӧссӧ
да вайны татчӧ...
Босьтны эськӧ баблысь ытшкӧмсӧ
да валысь катчӧс.

Корны енув пельӧсам
гортса енъяс...

* * *

Кӧть кытчӧ ог мун,
быдлаын
быттьӧ ас морт, –
аддза йӧз пуясысь,
юясысь
чужанін мыгӧр...

* * *

Ылі сиктын
эм дзик жӧ миян кодь ӧшиньяса керка.
Быттьӧ кык вок лэптылӧмаӧсь
керкаяссӧ...
...коркӧ вола да пырала, –
колӧкӧ, рӧд.

* * *

Лэбачӧн вола да
льӧм пусьыд
кокышта
кымынкӧ тусь...
Ак, кутшӧм юмов,
Ак, кутшӧм юмов
гордорса льӧм пулӧн
кисьмытӧм тусь.

* * *

Коркӧ, коркӧ
Тайӧ лоӧ быть, –
Ме восьта
Ассьым керка ӧдзӧс.
Да босьта,
Босьта, –
Тайӧ лоӧ быть, –
Ме босьта олӧмыслысь водзӧс...

* * *

Доялӧ сьӧлӧмӧй, доялӧ –
Кыдзи овсьӧ тан Мозынӧй-чойӧлы...
Меным шуӧны –
пелысь пӧ розъялӧ...
А ме кыла,
кыдз муясыс ойзӧны.
Меным шуӧны –
тшака пӧ гожӧмыс...
А ме кыла, кыдз бӧрдӧны пожӧмъяс...
А ме аддза,
кыдз лыаӧн пузувтӧм
мелі Мозынӧй
ӧдва нин визувтӧ...

* * *

Сьӧд дӧра вылын
уна-уна еджыд чут –
тайӧ
сиктса шойна вылын
тавося крестъяс.

* * *

Сиктӧй-шоганӧй,
сиктӧй-моганӧй,
Дыр-ӧ бӧрдны на ковмас тэд?
Гашкӧ, олыштам?
Али огӧй нин? –
...Кулӧм сиктыдлӧн синва оз пет.

Коми му пасьта сиктъяс бӧрдӧны.
Коді синвалысь потшас туй?
...Олан местаын быдмӧм вӧрдіыс
весиг пес вылӧ нин оз туй...

* * *

Быттьӧ кужтӧма доддялӧм вӧв,
кыссьӧ кассяна во...
Кутшӧм боксянь кӧть сэтчӧ эн сӧв,
некытчӧ тай он во.

Быттьӧ ньӧтчыд на доддявтӧм вӧв,
лэбӧ кассяна во...
Мыйыс сӧмын нин таво эз вӧв,
да и мый на оз ло...

* * *

Дас нёльӧн таво мунісны...
Дас нёльӧн.
А кымын пӧрнӧй мужик –
эськӧ ов да ов.
Еджыд рӧмлӧн таво уна уджыс –
быд выль крестын
кальляяслӧн лов.
И энӧ висьталӧй,
мый кассяна пӧ воыс,
да сійӧн та мындалӧн ковмис лов...
Ӧнъя олӧмад тай
донтӧм мортлӧн лолыс.
И некутшӧм кассян оз ков.

* * *

Нэмӧс коля Панькӧсиктса мортӧн –
Вӧлі коркӧ кык сикт костын татшӧм грезд –
Нэмӧс корся ассьым мувыв гортӧс,
Оз тай сетлы енмыс таысь мезд.

Сиктысь муні. Карӧдзыс эг волы.
Эм тай, вӧлӧм, на костын на ин.
Мӧвпъясӧн ме енэж вылын ола, –
Мувыв озырлунлань синӧ азым син.

Ӧтнам дыркодь олі. Йӧзас вӧлі, –
Некӧн шудсӧ олӧмыс эз ликт....
Енма-муа костас ӧшйӧм лолӧй
Оланінӧй менам – Панькӧсикт.

...Ӧні нин и Панькӧсиктыс абу,
Бӧръя керкашойсьыс пилитӧма пес...

* * *

Карыд кодлы мам, а кодлы ичинь, –
Сиктса мортыд карад вывті ичöт.
Абу ловнас, тушанас да мознас, –
Оз быд сиктса мортлы карыд мозды.

Лолыд кытчöкö век вöрлань-валань синö,
Мед и лёкиник, но паськыдінö.
Мед и оз ков тані ва ни пес ни,
Сиктса мортлы карад вывті дзескыд.

* * *

Узьӧны гӧпъясын йӧжгыльтчӧм коръяс –
Дженьыдик гожӧмлӧн жугласьӧмторъяс.
Ю весьтын гӧвкъялӧ йӧвва ру.
Мый кӧть шонді быйкъялӧ –
Луныс руд.
Ловъя вывсьыс турунсӧ
тонькнитӧма йи.
Бара гожӧм пышйӧма –
эз и мыччыв ки.

* * *

Енмыс бара юкталӧ
мусӧ арся зэрнас...
Вӧдӧлейнас синвасӧ
муыс оз нин вермы
юнысӧ
да польдӧ,
нёльзьӧ,
сисьмӧ...
Еджыд мича кыдзпуяс
кыдз и тӧрыт – сисьяс...

Кор ёна нин вичысян тулыс

* * *

Сэтшӧм окота
ю вылӧ, му вылӧ, вӧрӧ...
А тулыс ӧдва легӧ-вӧрӧ.
А тулыс бара синсӧ кунис,
да шонді югӧр – зарни сунис
бара ори... Кӧдзыд...

* * *

Кадыс кутіс нюжавны,
Дыр-ӧ на оз ор.
Гӧгӧр –
тӧдса чужӧмъяс.
Ни ӧти
тӧдса морт.

* * *

Нянь шӧрӧм солышта да
сета.
А сэсся кыкӧн тэкӧд петам
паськыд ыбӧ.
И тӧлыс
ордйысигас
ворссяс.

* * *

Лым чирйыд, небось,
аддзӧ аслыс туй,
кӧть и крукасьлӧ жӧ эськӧ
лэбигас...

* * *

Рака борднас лымсӧ вешталӧ –
чыш-чыш,
чыш-чыш...
А лымлы сывны
дыш...
дыш-дыш...
дыш-дыш...

* * *

Джуджыд лым толаӧ
дзеби дойӧс.
Тулыс воис –
дойӧй эрдіс.
Бара сьӧлӧм
шоглы верда.

* * *

Унаысь кывлі – тулыс пӧ мича,
Тулыс пӧ олӧмлӧн рӧд...
Сӧмын енэжас – гежӧда – пӧлӧзнича.
Тулысын карыд сьӧд.

* * *

Бара турöбаліс öшинь сайса вöр –
мартыд войвылад лымнад на озыр.
Ставыс ланьтöмны. Тöлыс на скöр.
Лöнь на Эжва ю. Узьöны козъяс.

Сöмын кыла ме – йисö нин йирö
ловзьыс ваыслöн тувсовъя вын.
Лунысь-лунö пыр содö пöсь вирыс –
воас кад – ышмöм ваысь он мын.

...Ме радейта, кор оръясьöны
зэвтчöм сönъяс.
Кор йисö жуглö ышмöм валöн выть...

* * *

Ми регыд войтваköд синмасьны кутам!
Февраль, эн курччав ассьыд йизьöм пар.
Тöда, тöда: тэнад бöръя кывйыд шутöм.
О, кутшöм зводер!
Гын сапöга бöръя сар...
Февраль, эн дузъяв –
мый нин сэсся вöчан –
кöть тэнад вазьöм синма лымйыд
меным жаль...
...Но тэ эн дöзмы,
шуа кö ме стöча:
ог радейт тэнö ме,
февраль.

Сьогодні зовсім...

Чужан мусьыс ылын, Татарияса
Елабуга карын, кыз му улын куйлö
поэт Марина Цветаева.
Да весиг некод стöча оз töд, кöні.

Сывъялі эськö,
да муыд – му.
Сьöлöмöй пессьö,
Да он тай мун.

Олöмыд – олöм на.
Ниноöм он вöч.
Му вылас ола на –
кортöм гöсьт.

Курыдыс тывъялö
воысь-во.
Му пырыс сывъяла –
мый лоан – ло!

* * *

Олісны-вылісны
ныв да зон.
Ныв-ныв –
кылан кö, кыв.
Зон-зон –
он кö и он.

Олігад унаысь
унатор овлö.

Колӧ кӧ – ковлӧ.
Оз кӧ ков,
эн и ов.
Некодлы тэ он ков.

Олігад-
вылігад
игӧдчи
иганад.
Тэ эн восьт...
Мун да и босьт.

* * *

Менам эм пи да ныв,
тэнад вӧлі пи да ныв –
ов да выв.
Ов да выв.

Сӧмын му вылас тай
он на ов,
он кӧ ков.
Он кӧ ков.

Эськӧ олім тэкӧд кыкӧн,
ов да выв.
Ов да выв.
Сӧмын –
кылан –
кӧнкӧ юргӧ
сьыланкыв.

* * *

Бара локті тэ дорö, Марина,
кöть и коми кывсö тэ он тöд.
Со и воссис... Кунсьöмаöсь синъяс...
Бöрдан?.. Бöрда?.. Гашкö... Ме ог тöд.

Сьöд няньторйысь бурыс нинöм абу.
Юам тэкöд сакартöм ми чай.
Эн вай лöгась, шуа кö ме – баба,
Висьтась, кыдз мый олан вай.

Кылан – чайыс со öд кыдзи варгö...
Кори гöстьясöс ме, дивит-эн –
Локтасны Стахович да Вахтангов,
Сьöкыд кöма Соня Голлидэй.

Тэнсьыд, кужа кö, ме сывйö öкта
Радейтöмла койöм дзирыд дой.
Бара, бара тэ дінö ме локта...
Синъясысь на ыджыд синва войт.

* * *

Кор миян дорысь мунӧ медводдза любов,
да аслас чегӧм борднас вевттьӧ мусӧ,
сэк быттьӧ ӧшкамӧшка ньӧжйӧникӧн кусӧ,
да кӧнкӧ сьӧлӧм бердын сибдӧ лов.

И кажитчӧ, мый оз нин бергав муыс,
и кадыс тшӧкмунӧ да вошtӧ ассьыс ӧд.
Но вояс кольӧны... И разалыштӧ руыс...
И со нин мувыв ёртыд кодкӧ мӧд.

И сӧмын коркӧ другысь садьман войнас
да кылан, кыдзи сьӧлӧм петӧ ортсӧ...
Тэ корсян, коран радейтана морттӧ...
Но бара колян ӧтнад аслад дойнад.

* * *

Сӧмын лэбзи –
тэ шыбитін изйӧн.
Тшӧкмуні –
пӧдны эг пӧд.
Сӧмын бордъясӧс
кӧтӧдіс
синвалӧн визьыс...
Сьӧктісны.
Косьмасны?
Гашкӧ...
Ог тӧд.

* * *

Тэ эськӧ радейтан...
Да сӧмын
кос пывсян жарыс
меным эз нин тырмы, –
Кӧть думсьым орсся,
 быттьӧкӧ ог кынмы, –
Но сӧмын,
 сӧмын,
  сӧмын
йирмӧгыс оз босьтлы,
Но сӧмын,
 сӧмын,
  сӧмын
корӧсьӧй оз косьмыв...

* * *

Крепыдӧн кажитчис шӧртыс,
да ори...
Вӧсни сунис моз,
дзик ӧти кывйысь и ори...
Буракӧ, чорыдджык вӧлӧма кывйыс...

* * *

Радейтчӧмыс
бӧръяысь
му гӧгӧрыс кытшовтіс –
оз-ӧ сюр на кыскӧ
сылы сӧстӧм горт...
...Аддзанныд,
аддзанныд –
ылын нин,
вылын нин,
саймовтчӧ
югыдлӧз борд.

* * *

Менам öшинь сёрöдз биа,
Тэ öд ме дорö эн пыр...
Мен оз узьсьы... Узьтöг ола...
Коді öтнас олö дыр,
Сылы узьтöм абу выльтор...

* * *

Гусьӧн-гусьӧн
уся-уся.
Ог нин лэбзьы еджыд юсьӧн.
Вына бордъяс йизьӧдӧма пуж –
Тэнад сывйысь мездысьны эг куж.
Тэнад сывйын овны эг и велав –
Век жӧ кевма – зэлав, сывйӧй, зэлав.

* * *

Керкатӧ эн игнав,
гашкӧ, пырала...
Меным унаыс оз и ков.
Мед и пызанвыв абу тыра, –
Мыччы няньтор да чепӧль сов.

* * *

Аддзысьöны нывбаба да мужичöй, –
И енэж шöрсьыс кодзувъясыс вешйöны,
Мед мувывсалы ясыдджыка тыдалö
выль чужöм югыд кодзулыслöн дзирдалöм.

Вай тэчам тайö кодзувъяссьыс керка
да кутам овны шоныд керка пытшкас.

Аддзысим ми, нывбаба да мужичöй, –
И енэж пасьта кодзувъясыс чуймисны,
кор помтöм-дортöм енэж йирын дзирдыштіс
дзик тэ кодь жö сьöд синма югыд кодзулыс.

Но эз тай артмы кодзувъяссьыс керканым,
да шоныд руыс гортаным эз овмöдчы...

* * *

Первой радейтчӧмыд – асъя гӧстя,
Сылы уна вина-сур оз ков,
Сӧмын радейт, сьӧлӧмыд кӧ восьса,
Да и садьтӧ воштӧмысь он пов.

Мӧдыс – сійӧ ой-ой дона гӧстя,
Чина, вылӧ лэптӧ ассьыс юр,
Сылы он нин лысьты шуны пӧста,
Лок, вай чайтӧ юам, пыр.

Сылы уна копыр лоӧ чӧвтны,
Мед жӧ эськӧ сьӧлӧмнас оз усь,
Ок, и уна сӧн жӧ эськӧ кӧвтас,
Но и мед, ӧд баба сӧныд кузь.

Кывбуръясӧй – радейтӧмлӧн челядь

* * *

Кöні олö радейтчöм?
Кöні олö-лолалö?
Ылын олö радейтчöм.
Шочиника волывлö.

* * *

Кор дзик нин ачыд
аслыд тэ он ков,
Сэк волö радейтчöм.
И сöмын сэк.

* * *

Сэтшöма эскыссьö
небыд кывъяслы... –
сэтшöм чорыдöсь
кывлöн тывъясыс.

* * *

Радейтчöмлöн
курыдыс
олö
синва войтын...
Öти войт и олöмыс,
а сэтшöм ёна дойдö...
Öшкамöшка
чужö
синва войтын –
кодкö бара

муслун йылысь
мойдӧ...

Со и кусі
синва юсӧ
вуджан поскӧй...
Отсалас ӧд кодкӧ вуджны,
оз кӧ, –
чериыдлы тӧдса
ваын олӧм,
сӧмын
кывбуръясам
унджык
лоӧ
солыс...
И век жӧ
радейтчӧмысь
некор
ме ог пӧт.
И олӧмыс тай менӧ
оз и велӧд.
Мед сьӧлӧм пытшкын
помся зэр да слӧт,
ӧд кывбуръясӧй –
радейтчӧмлӧн челядь.

* * *

Тайӧ кывйыс бӧрся
вӧтлыси да вӧтлыси...
А сійӧ
еджыд бобулӧн
пуксис
тэнад пельпом вылӧ...
Шемӧсми...
...Ӧні ог тӧд,
коді меным ёнджык колӧ –
Тэ
либӧ
тэ дорӧ вайӧдысь кывйыс...

* * *

Рака тӧлысьын лымйыд уна на.
Лымсӧ кывзігмоз паляліс ун.
Талун аскиа луныс вунӧма.
Талун казьтывсьӧ тӧрытъя лун.

Сэки тадзи жӧ лымсӧ нӧбӧдіс,
Дзик жӧ тадзи сэк пӧльтіс тӧв,
Ылі туйӧ кор мамӧ мӧдӧдіс,
Орччӧн пуксьӧдіс менсьым пӧв.

Сӧмын туйыс тай вӧлӧм потшӧма,
а ки вежассӧ сьӧрысь эг босьт.
Со и эз восьты олӧмыс потшӧссӧ,
Шудыс ӧдзӧссӧ ассьыс эз восьт.

* * *

Кыпӧдін аслыд керка,
джуджыд,
да ичӧт ӧшиня...
Гажтӧм сэн лоӧ овнытӧ...
Кыпӧда аслым керка,
ичӧт,
да ыджыд ӧшиня...
Гажтӧм лоӧ –
ме дорӧ волы.

* * *

Сикт кузяыс мунігӧн
ме куим морткӧд пандаси.
Куим морткӧд пандаси
да кылі куим кыв.
Первой мортыс шуис мен:
«Но, тэысь мортыд лоӧ на».
Мӧдыс лёкысь ёрччыштіс:
«Он тай...»
Кага вӧлі коймӧдыс.
Сійӧ лӧня видзӧдліс.
Кутшӧм сылӧн шуӧмыс,
ме ӧнӧдз на ог тӧд...

* * *

Эмӧсь кывбуръяс,
Кодъяс
Ва веркӧсӧд кокниа лэбӧны,
Эмӧсь –
Ва катчӧс сьӧкыда катӧны,
Эмӧсь –
И пыдӧсас изъясӧн куйлысьяс...

* * *

Оз кӧ артмыны кывбуръяс, –
Пӧжала нянь,
Ёртъясӧс чай юны кора.
Няньӧй оз сукмы, –
Эновта пань,
Ньӧжйӧник дӧвга ва дорӧ...

* * *

Кывбуръясӧй
чужисны,
верстяммисны,
мунісны...
Ӧні быдӧн
Ас кежсьыс нин олӧ:
Кодкӧ шоныд позсӧ
Аддзис нин,
Кодкӧ пыр на ӧтнас
Шӧйтӧ-келалӧ...
Кывбуръясӧй
Ӧтнаныс нин олӧны...
Но, а меным
Ставыс найӧ донаӧсь.

* * *

Паськыд туйті мунігӧн
Кывбурыд оз чужсьы...
Кымын векни туйыс,
Сымын сылы бур.
Но медся бур,
Кор гӧгӧр ставыс туйтӧм.
Сэк кывбурыдлӧн
Медся вылын юр.

* * *

Кӧнкӧ мӧрӧсын
Пессьӧ,
Чужъясьӧ,
Сотӧ,
Зӧлитӧ,
Парсасьӧ,
Маласьӧ
Выль кывбур.

* * *

И зэв бур,
Мый поэтъяслы
Некор да некод да нинӧм
оз прӧстит.
Сідзкӧ,
Помнитсьӧ
Налӧн
Быд шуыштӧм кыв...

* * *

Ме тöді тэнö,
Кывбур чужан кад.
Но, чолöм,
Важöн тэнö виччи.
Кöть бара
Летас сьöлöм
Кывбур ичмонь,
Да бара вошö
Олан лад.

* * *

Ойдӧма. Ю шӧрӧд
кывтӧ юсь...
Оз, оз, оз кывт, а шлывгӧ,
вылын юра.
Тувсов кольмӧмысла неуныштӧм дурӧ –
вылын юра, повтӧм, еджыд юсь...
То гонь-гонь бодер юрнас вӧчлас
Ыджыд ваын кӧлуй мыськысь пӧчлы,
То шлоп-шлоп борднас валань керас-карас...
А ыззьӧм челядь берег дорын бара:
– Тi аддзылiнныд?
– Аддзылiнныд?!
– Со!
– Тэ тӧдан, мыйта юсьыс олӧ во?
– Татшӧм мичыд вывтi дыр оз ов, –
друг шуис синтӧм пӧль...
И регыд кӧнкӧ
сикт помас нин
кыліс:
«Шков!..»

Вояс оз лöньöдны дойтö

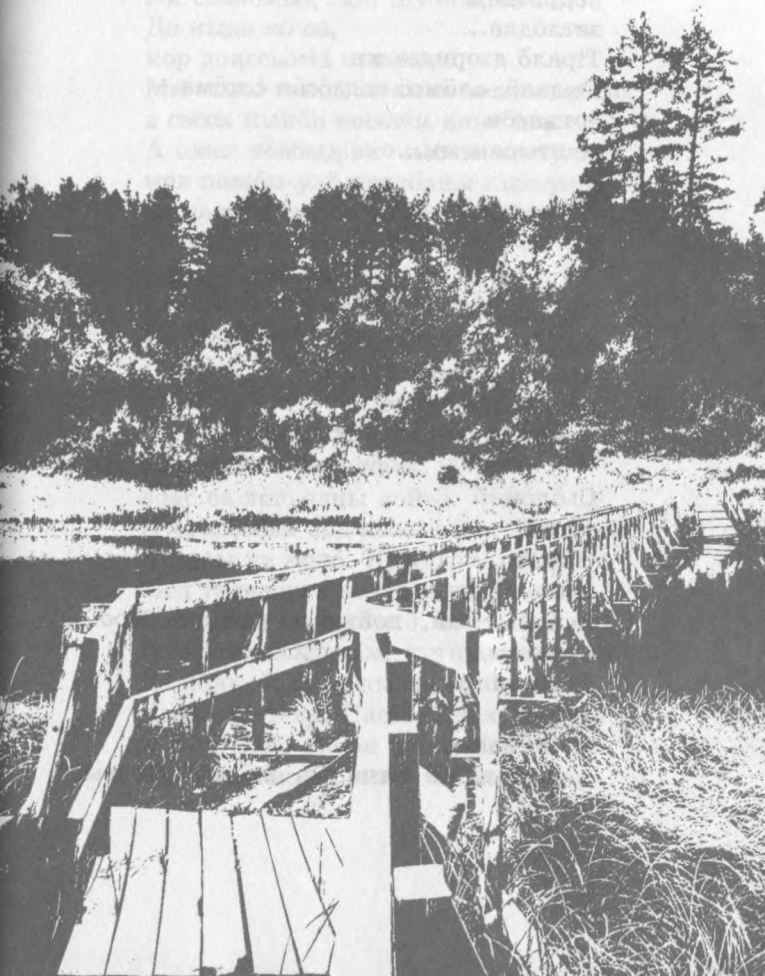

* * *

Тшӧтшъяяс дорӧ нин
кодрасьны
ветлӧдла...
Тіралӧ дзоридза ки.
Тыдалӧ, олӧмсӧ водзӧсӧн сетӧма –
ёртъясӧн
вештысям ми...

* * *

Н.Альбовалы

Зэв лӧня
ори
менсьым олӧм кутысь
нӧшта ӧти сунис.
...Нӧшта ӧти ме кодь лола
морт кыз нэмъяс пиӧ суніс.
Сьӧлӧмӧй
тіпкӧ
сідз жӧ,
кыдз тӧрыт.
...Дойыс тай, дойыс сы пытшкӧ тӧрӧ.
Синванад
синванад
дойыд
оз небзьы.
...Лэбзьы жӧ сэтчаньӧ, олӧмӧй, лэбзьы.

* * *

В.Кушмановлы

Яй сьӧлӧмыд тай, шуӧны, оз пот...
Да кыдз нӧ оз,
кор дояссьӧма ставнас...
Ми эськӧ тэкӧд тшакла ветлім арнас,
а сэсся кыкӧн восьтім вина доз.
А сэсся тӧвбыд виччысим ми тулыс,
мед пожӧм улӧ петкӧдны кык улӧс
да казьтывлыны найӧс, кодъяс туйын...
Тэ мудер чери –
ӧтнад сэтчӧ уйин –
Кӧть кытчӧ менӧ сэсся лот.
Яй сьӧлӧмыд тай, шуӧны, оз пот.

* * *

Пӧръясьӧм –
вояс оз лӧньӧдны дойтӧ.
И сьӧлӧмын ёнджыка омлялӧ войтӧв.
А овны на колӧ. И, колӧкӧ, дыр.
Мед таладорас волас мӧдаръюгыд,
Вай дугӧд омлялӧмтӧ, войтӧв, дугӧд,
Да кывзысьыштам, кутшӧм сэні чӧв
Да лӧнь. И бара пызан гӧгӧр
Наташа, Лена, Паша, Витя, Йӧгӧр.
И бара ӧзйӧ вирӧн чужӧмбан
Да бара кодкӧ сьылӧ «Шондібан»...

* * *

...вӧрыс помасис,
ыбъяс воисны...
Вичко ньӧжйӧник руысь кыпӧдчӧ...
Бара гортын ме.
Ӧдйӧджык! Ӧдйӧджык!
Регыд тыдовтчас мамлӧн керкаыс.
Сӧмын синъясӧй быттьӧ ӧшйисны –
вичко стенъясыс
быттьӧ зэр бӧрын... Рудӧсь...
Сикттi прӧйдитi. Югыд краскаяс.
Локтi матӧджык. Видзӧдлi...
Менам видзӧдлас муніс вичко пыр –
эг тай аддзы ме вичколысь синъяссӧ.
...Стенмас потасыс курыда нюммуніс:
«Со, эн дивит пӧ, татшӧм лои да...
Вӧлi коркӧ и менам томлуныс –
йӧзыс волісны, эг кыв элясьлӧм.
Гашкӧ, енмыслы налӧн эскӧмыс
менам мичлунӧн вӧлi чужтӧма.
Кадыс муно тай...
Коркӧ
челядьсӧ эз кутны вайӧдны.
Налӧн выль олӧм лоӧ пӧ.
Бур!
Коркӧ челядьыс ӧтнаныс локтiсны...
Изъясӧн...»

* * *

Нинӧм кӧ шунытӧ,
дерт, он шу.
Важӧн нин йизьӧма олан ю.
Важӧн нин ойдӧма олан видз.
Пужъялӧм ловтӧ дыр он видз.
Пужъялӧм ловтӧ он нин сывт.
Кынмалӧм ю вывті ылӧ он кывт.
Кынмалӧм юыдлӧн дженьыд нэм.
Шу,
мыйкӧ шунытӧ кӧ на эм.

* * *

Ме пола –
бöръя здукöй
суас менö
кöнкö ылі муын.
И гортö вайöдысь некод оз ло.
Бöръя сьыланкывйöй
ланьтас тöдтöм кöдзыд руын,
да весиг йöлöгаыс
гортöдз бöр оз во.
Вевттяс менö
йöзын
сьöкыд муыс,
да кöнкö ылын
пемдас югыд лун.
Да весиг пилöн
небыдик кок шыыс
оз пальöд некор
менсьым сьöкыд ун.

* * *

Олӧмыс кытікӧ бокиті швичкӧ...
Вичко
ӧтнасӧн сулалӧ
эновтӧм...
Сідзкӧ,
олӧмыс кытікӧ бокиті швичкӧ.

Кытиҷяс

* * *

Кыдз и ставӧн,
ола-выла.
Вывсянь улӧ.
Увсянь вылӧ.
Вылӧмыскӧд ставыс ладнӧ.
Олӧмыс тай оз, озджык ладмы.

* * *

Кытчӧ мый пуктылі,
ачым ме судза.
Мый меным шуӧма –
меысь оз удит.

* * *

Меным колӧ кодкӧдкӧ
пукалыштны чӧв...
Медым вӧлі вӧлӧмаыс,
вӧвтӧмыс эз вӧв...

* * *

Кутшӧм ӧдйӧ
вуштӧ кадыс мортлысь донсӧ...
Но сійӧ ӧд и кыпӧдӧ.

* * *

Коді мунӧма –
сійӧс вунӧда,
Мекӧд мунысьсӧ аскӧд нуӧда...

* * *

Ассьыд кӧйдыстӧ
жалиттӧг му пасьта койин, –
Сӧмын ӧтнад тай коллялан
кузь пемыд войяс.

* * *

Вӧньыс гартчис, гартчис
да дугдіс...
Заводитіс разьсьыны...

* * *

Чӧв-лӧнь,
тэ кутшӧм?
Ме тэнӧ вунӧді...

* * *

Ӧтторйӧ кӧсъя ставсӧ:
кык чунькытшӧ
ӧти чунь.
И тӧрытъя кольӧм лунсӧ,
и аскиа локтысь лун.

* * *

Сэтшӧм луна-войыс
менам лои кузьӧсь...
Менам сьӧлӧм дорын
тэнад сьӧлӧм овны мудзис.

* * *

Коді нӧ пондас тэнӧ радейтны
пӧрысьнад,
ачыд кӧ томнад некодӧс
эн лелькуйтлы...

* * *

Водзджык кӧ челядьтӧ лӧсьӧдан, –
водзджык и верстямман...

* * *

Бабъясным –
вӧрӧ югыд паськӧмӧн,
ва вылӧ – пемыдӧн.
Некор эз янавлы юр.
Челядьным –
ва вылӧ югыдӧн,
вӧрӧ – пемыдӧн.
Чери ни вотӧс оз сюр.

* * *

Асъя сёрнитӧ сёрнитны сёр нин.
Рытгорувнад ёнджык лӧньлӧн вын.
Гашкӧ, дасьта ме аскиа сёрни.
Гашкӧ, тӧрытъясьысь эг на мын

* * *

Кытшъяс разалöны ва вылын,
кытшъяс, кытшъяс...
Ваыс нуö, ворсö-лелькуйтö
сьöлöм пытшкöс.
Небыд сывсö мамлысь кылöдö,
небыд сывсö.
Сьылан сьывсьö лöня, мылыда,
сьылан сьывсьö.
Зарни чунькытш ваö усьöма,
зарни чунькытш.
Муса юркытш менсьым гусяліс,
муса юркытш.

Со и бöръя кытшöй кылалö,
бöръя кытшöй.
Со и олöм менö ылöдіс
венеч кытшö.

Кытшъяс разалöны ва вылын,
кытшъяс, кытшъяс...

* * *

Меным эськӧ унаыс оз и ков,
медым челядь быдмисны,
мам эз пов,
мый кодыр пӧрысь нюкыртас,
едждас юр,
юр сюяніныс сылы оз сюр.
Кор петас вӧлӧсьтӧ
томиник ныв,
медым эз горӧкты
шог сьыланкыв.
Мед сійӧс виччысьысь
статя зон
мамыс кодь муса,
батьыс кодь ён.
Мед налӧн челядьлӧн
быдмасны кор,
олӧмлӧн визьыс
оз бара ор...
Бара ме та йылысь...
прӧститӧй менӧ.
Кодлы нӧ кевмыны?
Ылын тай Енмыс.
Вунӧдӧма Енмыслӧн
коми мусӧ.
кусӧ югыд шондіӧй,
кусӧ, кусӧ...

Юрнадлысь

«Вуджöд менö, пыжанöй, мöдлапöлас...» 3
«Паметьö став öдзöсъяссö восьтіс...» 4

Нелямынöд тулыс

«Со и менам нелямынöд тулыс...» 6
«Том кадся кöсйöмъяс...» 6
«Кутшöма тулысöй сераліс...» 6
«Ме мамöысь на ичöт...» 6
«Гортöй, гортанöй, лайкыд потанöй...» 7
«Кыдзи овсьö тэд, менам Мозынöй...» 8
«Васьыс весигтö петнысö дыш...» 9
«Колöк, важöн нин мунны колö...» 10
«Асъя лöньын кылö трич да трач...» 11

Гортса вöтъяс

«Зэрыс войбыд мунöма...» 14
«Гортыд аскöдыд век...» 14
«Босьтны эськö мамлысь керка
пытшкöссö...» 14
«Кöть кытчö ог мун...» 14
«Ылі сиктын...» 15
«Лэбачöн вола да...» 15
«Коркö, коркö...» 15
«Доялö сьöлöмöй, доялö...» 16
«Сьöд дöра вылын...» 17
«Сиктöй-шоганöй...» 18
«Быттьö кужтöма доддялöм вöв...» 19
«Дас нёльöн таво мунісны...» 20
«Нэмöс коля Панькöсиктса мортöн...» 21
«Карыд кодлы мам, а кодлы ичинь...» 22
«Узьöны гöпъясын йöжгыльтчöм коръяс...» 23
«Енмыс бара юкталö...» 24

Кор ёна нин вичысян тулыс

«Сэтшӧм окота...» 26
«Кадыс кутіс нюжавны...» 26
«Нянь шӧрӧм солышта да...» 26
«Лым чирйыд, небось...» 26
«Рака борднас лымсӧ чышкалӧ...» 27
«Джуджыд лым толаӧ...» 27
«Унаысь кывлі – тулыс пӧ мича...» 27
«Бара туробаліс ӧшинь сайса вӧр...» 28
«Ми регыд войтваӧд синмасьны кутам...» 29

Сывъялі эськӧ

«Сывъялі эськӧ...» 32
«Олісны-вылісны...» 32
«Менам эм пи да ныв...» 33
«Бара локті тэ дорӧ, Марина...» 34
«Кор миян дорысь мунӧ медводдза любов...» 35
«Сӧмын лэбзи...» 36
«Тэ эськӧ радейтан...» 37
«Крепыдӧн кажитчис шӧртыс...» 38
«Радейтчӧмыс бӧръяысь...» 39
«Менам ӧшинь сёродз биа...» 40
«Гусьӧн-гусьӧн...» 41
«Керкатӧ эн игнав...» 42
«Аддзысьӧны нывбаба да мужичӧй...» 43
«Первой радейтчӧмыд – асъя гӧстя...» 44

Кывбуръясӧй – радейтчӧмлӧн телядь

«Кӧні олӧ радейтчӧм...» 46
«Кор дзик нин ачыд...» 46
«Сэтшӧма эскыссьӧ...» 46
«Радейтчӧмлӧн курыдыс...» 46
«Тайӧ кывйыс бӧрся...» 48
«Рака тӧлысьын лымйыд уна на...» 49
«Кыпӧдін аслыд керка...» 50
«Сикт кузяыс мунігӧн...» 51

«Эмӧсь кывбуръяс...» 52
«Оз кӧ артмыны кывбуръяс...» 53
«Кывбуръясӧй...» 54
«Паськыд туйті мунігӧн...» 55
«Кӧнкӧ моръсын...» 56
«И зэв бур...» 57
«Ме тӧді тэнӧ...» 58
«Ойдӧма. Ю шӧрӧд...» 59

Вояс оз лӧньӧдны дойтӧ
«Тшӧтшъяяс дорӧ нин...» 62
Н.Альбовалы 62
В.Кушмановлы 63
«Пӧръясьӧм...» 63
«...вӧрыс помасис...» 64
«Ниноӧм кӧ шунытӧ...» 65
«Ме пола...» 66
«Олӧмыс кытікӧ бокиті швичкӧ...» 67

Китшъяс
«Кыдз и ставӧн...» 70
«Кытчӧ мый пуктылі...» 70
«Меным колӧ кодкӧдкӧ...» 70
«Кутшӧм ӧдйӧ...» 70
«Коді мунӧма...» 71
«Ассьыд кӧйдыстӧ...» 71
«Вӧньыс гартчис, гартчис...» 71
«Чӧв-лӧнь...» 71
«Ӧтторйӧ кӧсъя ставсӧ...» 71
«Сэтшӧм луна-войыс...» 72
«Коді нӧ пондас тэнӧ радейтны...» 72
«Водзджык кӧ челядьтӧ лӧсьӧдан...» 72
«Бабъясным...» 72
«Асъя сёрнитӧ сёрнитны сёр нин...» 73
«Кытшъяс разалӧны ва вылын...» 74
«Меным эськӧ унаыс оз и ков...» 75

Литературно-художественное издание

ОБРЕЗКОВА Н.А.

МЕРЦАЮЩАЯ БОЛЬ

На коми языке

Художник — *П.Г. Микушев*
Компьютерная верстка — *Н.В. Вахнин*

Подписано в печать 23.07.2007. Формат 70×100 $^{1}/_{32}$
Бумага офсетная. Гарнитура «SchoolBook»
Печать офсетная. Уч. изд. л. 1,9. Усл. печ. л. 3,22
Тираж 700. Заказ № 1109

Отпечатано в ОАО «Кировская областная типография» с дискет заказчика в полном соответствии с качеством предоставленных материалов
610000, г. Киров, Динамовский пр., 4

Обрезкова Нина Александровна
родилась в селе Глотово
Удорского района Республики Коми.
Стихи переведены на эстонский,
финский, венгерский,
удмуртский, мордовский,
русский, болгарский,
английский языки.
Член Союза писателей России.
Это её третий сборник стихов.

ООО «Издательство «Кола»
Сыктывкар, 2007